

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
i la setmana que ve:
José Casanova:
creure al segle XXI

Estils

RESOL RES LA VIOLÈNCIA? El llibre L'ull de la violència recull les reflexions del grup «Teologia, literatura i arts» que des de fa uns quants anys s'ha anat reunint a l'emparrada de la Facultat de Teologia de Catalunya.

L'astorament d'un musulmà pel cristianisme

Navid Kermani reflexiona en un llibre, a través de l'art, sobre l'espiritualitat i la fe cristianes

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Hi ha llibres imprescindibles? Probablement no. Però, si n'hi hagués, el que ha escrit Navid Kermani –recentment traduït al castellà– en seria un. Imprescindible per sortir de l'espiral de malentesos, prejudicis, odis que, inexorablement, alimenten els vincles humans, en especial quan les creences hi juguen un paper cabdal. I de tots els conflictes d'avui possiblement el més visible –no necessàriament el més nombros, però sí el més present– és el relacionat amb l'islam.

I no, el llibre que ha escrit Kermani (Siegen, Alemanya, 1967) no ens introdueix d'una manera fàcil als preceptes bàsics de l'islam, ni tan sols és un llibre acadèmic o que pretengui ser-ho. *Incrèdul a osombró. Sobre el cristianisme* (Trotta) és això: l'astorament incrèdul d'un musulmà fascinat pel cristianisme, en especial pel seu art.

Periodista i escriptor alemany fill d'immigrants iranians, l'autor és conegut a Alemanya pels seus articles en diversos diaris, com *Der Spiegel*, i ha rebut premis, entre ells el Premi de la Pau dels llibreters alemanys, que li van concedir el 2015 tant per la seva obra literària i d'assaig com pels seus reportatges en zones de guerra. Tota aquesta trajectòria es resumeix en el llibre d'ara, on Kermani desgrana en breus capítols una quarantena d'obres d'art cristianes, en especial pintures, des de la seva visió personal. Quadres de Caravaggio, Da Vinci, Albertinelli, Dürer, Lochner, Reni, Bellini, Botticelli, El Greco, Rembrandt, el Bosco, Memling, Zurbarán, De la Tour, Perugino... li serveixen per parlar-nos d'amor, desig, vocació, lament, resurrecció, mort, Déu, llum, oració, víctima o èxode, d'una manera íntima i erudita en què la tradició musulmana s'acosta amb devoció al cristianisme a través de l'art.

Aproximació crítica

Una devoció per la religió de l'altre no exempta de crítica. I això fa que la seva aproximació encara sigui més rica i interessant, plena de matisos. Un llibre lent d'escriure, fruit d'hores i hores en pinacotèques o esglésies contemplant obres mestres, de viatges i estades en diferents parts del món, de lectures i reflexions profundes i de converses,

Anàlisi
En el llibre l'autor desgrana una quarantena d'obres d'art cristianes

Obertura
Deixa de banda els prejudicis per acostar-se a l'altre sense por

sempre converses, amb aquelles persones que l'acompanyen en aquesta recerca.

"A Roma –explica l'autor, on va estar-s'hi uns mesos estudiant– em va entrar enveja del cristianisme, i si no considerés absolutament equivocada la idea de l'encarnació en només un ésser humà, ni em semblés tan pagana en particular la representació catòlica del món, si no em repel·lís l'ordre que jerarquitzava totes les relacions i més encara les humanes, la demostració de poder de l'Església catòlica, a més d'una idolatria del patiment que arriba fins al deliri homicida, possiblement m'hauria adherit gradualment a les seves pràctiques, hauria anat a la missa llatina i amb pauses hauria sucumbit a la seva salmòdia, si bé al principi per motius estètics, sobretot, potser fins i tot per la fascinació que em produeix la con-

tinuïtat sense igual d'una institució que funda una comunitat a partir d'un parent de Déu".

Aquesta és la perspectiva de Kermani, sense por de dir el que pensa, reconeixent sempre aquesta atracció que el porta a resar a les esglésies sense per això acostar-se massa a la creu ni participar de l'eucaristia. La mateixa fascinació que el fa renegar de la creu però, alhora, mentre contempla l'escultura contemporània de Karl Schlamming, una bellíssima creu metàl·lica entrelaçada, no pot deixar de mirar-la: "Fa dies que tinc una escultura al meu escriptori, a l'esquerra de la pantalla de l'ordinador, transversal a la catifa de resar, i és tan captivadora, és tal la seva benedicció, que voldria comprar-me-la i quedar-me-la per sempre, costi el que costi", confessa.

Així, hi trobem un home disposat

a deixar de banda prejudicis i dogmes sense renunciar a la seva creença, acostant-se a l'altre sense por, i gràcies a això nodrint una experiència que serveix a la societat, més enllà del seu periple vital. D'aquesta manera, les reflexions del llibre no només es bolquen en les meditacions que susciten pintures, icones o escultures, també volen ser un homenatge a diversos testimonis que han encarnat aquest acostament entre religions, sovint en territoris que han patit la devastació (Síria, Kosovo, l'Iran). Persones com Francesc d'Assís o, per no abandonar l'actualitat, el jesuïta Paolo Dall'Oglio, revitalitzador del monestir Mar Musa, a Síria, espai de trobada entre cristians i musulmans i tristament segrestat per l'ISIS el 2013.

L'amor cristià

I és entre aquests testimonis que Kermani escriu: "Si hi ha alguna cosa que admiro del cristianisme, o més ben dit dels cristians, la fe dels quals més que haver-me convençut m'ha vençut, m'ha privat de tots els meus arguments, si em quedés amb un sol aspecte, amb una sola característica com a exemple, com a fil conductor també per a mi, no és precisament l'art que tinc en tan alta estimació, no la civilització amb la seva música i la seva arquitectura, no aquest o aquell altre ritu, per molt ric que sigui. És l'amor específicament cristià... En altres religions també s'estima, s'exhorta a la misericòrdia, a la tolerància, a la caritat. Però l'amor que percebo en molts cristians i amb molta més freqüència en aquells que han donat la seva ànima a Jesús, monjos i monges, excedeix tot límit al que podria arribar una persona també sense Déu: el seu amor no fa distincions". Una declaració que acompanya d'unes paraules que, en elles mateixes, són una declaració de principis per a totes aquelles persones interessades en el diàleg interreligiós: "Si fos desconfiat, pensaria que els cristians volen ajudar a consolar en aquest món amb el seu amor pel fet que en l'altre només ells compten amb la misericòrdia. Però ja no sóc desconfiat, només em sento agraït cada vegada que experimento l'amor que no fa diferències".

Així doncs, llibre imprescindible? Si més no necessari, en especial si es vol anar més enllà de les paraules buides i el diàleg de sords, per endinsar-nos de ple en una experiència estètica, espiritual i, en definitiva, humana que fa de pont entre dues fe i un sol món.

OPINIÓ

Ciutat de la pau

JUAN MANUEL PALMA
DOCENT I IMPULSOR D'ESPÀI BERAKAH

Estic a punt de viatjar a la Ciutat de la Pau: 'Ieru' (ciutat), 'shalem' (pau). Aquesta ciutat és un imant per al cor de l'ésser humà. I per això també es converteix en motor de recerca, objecte desitjat, lloc de peregrinació on, paradoxalment, s'exerceix la violència des de sempre. "Jerusalem, Jerusalem, que mates els profetes i apedregues els qui et són enviats! Quantes vegades he volgut aplegar els teus fills com una lloca aplega els seus pollets sota les ales, però no ho heu volgut!" (Evangeli segons Mateu).

En ella es dona aquesta barreja de prototip de ciutat sagrada amb la manifestació real de les passions generades en el desig de posseir-la. Això genera en els que la visiten una constant experiència de paradoxa que, suposo, en els esperits més sensibles pot generar fins i tot una espècie de bogeria, l'anomenada 'síndrome de Jerusalem'.

En el meu cas, aquesta atracció creix encara més perquè em sento apassionadament còmode en aquesta zona comuna de l'inter i del trans (referit al fet re-

Jerusalem és motor de recerca, objecte desitjat, lloc de peregrinació on, i paradoxalment, s'hi exerceix la violència des de sempre

ligiós, espiritual, cultural). Habitar aquesta línia subtil plena de vida i de possibilitats d'allò que brolla del comú, transitar sense complexos ni pors en altres territoris, els de l'altre en aparença diferent o, més ben dit, transitar en la diversitat. Que Jerusalem sigui la ciutat sagrada per a les tres grans religions monoteïstes no és en va i extrapola la constància que, en poder visitar-la, aquest temps en el qual visc és un temps regalat, per poder tornar a les meves arrels més depurat, més jo mateix.

Sé que aquest viatge commocionerà també les meves entranyes. Espero traspassar les barreres de l'emocional i poder tornar a descobrir la manifestació del Sagrat a les fronteres, fins i tot en l'absurd de la condició humana. Quan tots puguem fer aquesta síntesi que transcendeixi els contraris, Jerusalem no serà la capital d'Israel o de Palestina, sinó la capital del món.

GETTY

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

Títolasdjfh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Títolasdjfh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tinci-

dunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Maecenas suscipit feugiat lli, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet risus velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condimen.